

**Česká školní inspekce
Inspektorát v Kraji Vysočina
Zborovská 3, 586 01 Jihlava**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIJ-384/24-J
Sp. zn. ČŠIJ-S-73/24-J

Název	Základní škola a Mateřská škola Čejov, okres Pelhřimov
Sídlo	č.p. 4, 396 01 Čejov
E-mail	reditel@skolacejov.cz
IČO	70 983 801
Identifikátor	600 061 264
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Zuzana Žaloudková, MBA
Zřizovatel	Obec Čejov
Místo inspekční činnosti	Čejov 4
Inspekční činnost na místě	5., 6. a 8. 3. 2024

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení informací o vzdělávání a činnosti školy, podmínkách, průběhu a výsledcích vzdělávání, naplňování školních vzdělávacích programů a jejich souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2 písm. a), b), a c) zákona č. 561/2004Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Základní škola a Mateřská škola Čejov, okres Pelhřimov (dále škola) vykonává činnost mateřské školy, základní školy, školní družiny a školní jídelny.

V mateřské škole se vzdělává 42 dětí, 6 dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, v základní škole 38 žáků, 8 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a ve školní družině 38 účastníků zájmového vzdělávání.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Koncepce rozvoje a řízení školy stanovuje reálné cíle. Škole se podařilo spustit realizaci programu Začít spolu v mateřské škole i základní škole. V souvislosti s tím proběhlo cílené další vzdělávání pedagogického sboru. Nosné formy a metody tohoto programu vedoucí k efektivnějšímu dosahování výukových cílů (např. týmová i individuální práce v centrech aktivit, prostor pro plánování, samostatná organizace, kreativita, reflexe a sebereflexe) sdílejí všichni pedagogové.

Pozitivní posun nastal v optimálnější rozdělení dílčích řídicích kompetencí ustanovením zástupkyně ředitelky školy pro předškolní vzdělávání. Pravidla fungování činnosti školy stanovila ředitelka jednoznačně s vysokou efektivitou, například v oblasti organizace provozu základní školy. Při inspekční činnosti se tento stav projevil v jednotném přístupu k plánování a organizaci vzdělávání, využívání pedagogické diagnostiky v praxi, ve velmi účelném poskytování podpory dětem se speciálními vzdělávacími potřebami. Denní řád mateřské školy nezabezpečoval klidný spánek dětí. Děti, které ukončily spánek, se vracely do prostoru ještě spících dětí a tím vytvářely rušivý faktor.

Informovanost směrem k mateřské škole je vždy zajištěna a ověřována v dostatečné míře. Hospitační činnost i vzájemné hospitace v mateřské škole, základní škole i školní družině jsou neformální a poskytují účinnou zpětnou vazbu. Vedení školy při hospitacích dobře identifikuje příležitosti ke zlepšení ve výuce jednotlivých učitelů, kteří tyto příležitosti v další práci využívají. Vzájemné hospitace učitelů školy jsou promyšleně nastavené s cílem otevřít si nové úhly pohledu na vzdělávání žáků.

Pedagogové jsou vedeni k sebehodnocení, např. s využitím hodnotících pohovorů s vedením školy. Pozitivní je sdílení zkušeností s jinými školami (mateřskými i základními) a následné využívání inspirativních podnětů ve výuce. Jedná se nejen o spolupráci s pedagogy z mateřských škol v blízkém okolí, ale i o setkávání s učiteli využívajícími program Začít spolu.

Materiální podmínky škola účelně zlepšuje s cílem zkvalitňovat výchovně vzdělávací proces. Prostředí pro předškolní i základní vzdělávání je funkční a esteticky podnětné. Došlo k celkové rekonstrukci školy a tělocvičny s využitím nových trendů ve stavebnictví. Tablety získané v rámci Národního programu obnovy vyučující účelně využívají.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Jednou z hlavních forem práce v mateřské škole byla integrovaná tematická výuka v centrech aktivit, která vycházela z inovativního vzdělávacího programu Začít spolu. Vzájemná kooperace a koordinace jednotlivých činností mezi učitelkami byla účelná. Vzdělávání bylo většinou pozitivně ovlivněno jednotným stylem pedagogického vedení.

Ve třídách bylo zpravidla vytvářeno klima podporující učení. Vzdělávací nabídka byla pestrá, námětově provázaná a směřovala k naplňování stanovených cílů. Děti měly možnost rozvíjet např. manipulační dovednosti, provádět jednoduché úkony s předměty či materiálem, konstruktivní, grafomotorické, pracovní a výtvarné činnosti. Vhodně byly využívány různé organizační formy a vzdělávací metody jako samostatná práce, práce

v menších skupinách a frontální výuka. Vždy se dařilo propojovat spontánní a řízené činnosti.

Pokyny byly dětem sdělovány vždy srozumitelným způsobem, jejich pochopení bylo ověřováno a vedlo k aktivnímu zapojení. Na děti byly zpravidla kladeny diferencované nároky. Pozitivní byla možnost výběru činností podle jejich zájmu a schopností, obvykle bylo respektováno individuální tempo a uplatňován individuální přístup. Významně byla podporována samostatnost, sebekontrola a práce s chybou. Pravidelná pozornost byla věnována také pohybovým dovednostem dětí.

V průběhu vzdělávání se dětem dostávalo kvalitní zpětné vazby, projevy i výkony byly oceňovány bezprostředně. Přínosně bylo zařazováno vedení k sebereflexi, což bylo úspěšné většinou v případě nejstarších dětí. Přínosnost jednotlivých vzdělávacích aktivit byla zpravidla vyhodnocena.

Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami bylo správně realizováno zajištěním náležité podpory. Účinnou spoluprací vytvářejí v každé třídě učitelky s asistentkou pedagoga optimální podmínky k rozvoji osobnosti dětí, jejich učení i ke komunikaci s ostatními. Vždy bylo vhodně reagováno na aktuální potřeby a požadavky dětí.

V hospitovaných hodinách na prvním stupni probíhala výuka v klidné a příjemné atmosféře s přizpůsobeným tempem vzdělávání žáků s výraznou podporou sociálních a komunikativních dovedností. Vyučující podněcovali dialogy mezi žáky, kteří mezi sebou cíleně diskutovali k zadanému tématu. Požadavky kladené na žáky byly přiměřené a srozumitelné. Výuka byla promyšlená a v jednotlivých oblastech směřovala k dosažení stanovených cílů. Měla převážně činnostní charakter, žáci využívali různorodé pomůcky, které jim usnadňovali pochopení a procvičování učiva. Pedagogové sdílejí metody a formy vzdělávacího programu Začít spolu, což se kladně projevilo v hospitovaných hodinách.

V některých hodinách žáci pracovali v centrech, časté byly aktivity mimo lavice, např. u interaktivní tabule nebo v komunikačním kruhu. Žáci využívali nebo rozvíjeli spolupráci. Na vybrané aktivity se žáci soustředili, uplatňovali své zkušenosti. Dále byli soustavně vedeni k samostatnému uvažování. Žáci nebyli pouhými pasivními příjemci informací, ale byli podněcováni k aktivnímu přístupu ke vzdělávání. Systematická podpora vnitřní motivace žáků pozitivně ovlivňovala jejich přístup ke vzdělávání a utváření osobnosti. Práce s chybou, která byla přirozenou součástí v procesu učení, obohacovala žáky o nové poznatky. V některých hodinách nebyla věnována dostatečná pozornost vytváření správných pracovních návyků (např. správné grafomotorické návyky, dodržování správného sezení).

Díličí pokroky podporovalo průběžné slovní hodnocení s důrazem na pochvalu a oceňování momentálního výkonu. Okamžitá zpětná vazba poskytovala žákům motivaci pro dosažení požadovaného výkonu a správného výsledku. Velký důraz byl kladen na vrstevnické hodnocení, sebehodnocení a celkově zpětnou vazbu žáků. Žáci dokázali popsat svoje pocity z učebního procesu a sami zhodnotili, co se jim v práci podařilo, co je potřeba zlepšit a na jaké úrovni. Hodnotili se vzájemně a dokázali poskytnout radu i svým spolužákům. Měli dostatek prostoru pro vyjadřování vlastních názorů a prezentování svých znalostí.

Okrajově zařazovaná frontální metoda se samostatnou prací žáků, skupinové práce či práce ve dvojicích, velmi pestrá a účelná nabídka výukových forem a metod měly efektivní dopad na vzdělávání žáků. Důraz byl kladen na propojení získaných poznatků s příklady z praxe, názornost, což podporovalo porozumění a zájem žáků. Jednotlivé aktivity v hodinách měly dostatečnou provázanost, byly uplatňovány mezipředmětové vztahy a žáci měli dostatečný prostor ke splnění úkolů. Dodržovali nastavená pravidla, vyučujícím sdělovali své postřehy

a komunikovali s nimi bez obav. Při výuce pedagogové vhodně využívali přirozený zájem žáků o práci s digitálními technologiemi. Velmi účinná byla podpora výuky prostřednictvím tabletů v několika hodinách. Jejich použití bylo optimálně organizováno, obešlo se bez sebemenších prostojů, bylo využíváno operativně a přiměřeně probíranému tématu. I mladší žáci dokázali pracovat s QR kódy, vytvářet si vlastní prezentace (např. v českém jazyce na vyjmenovaná slova), sami si tvořili animace za spolupráce žáků ze starších ročníků. Starší žáci si v rámci informatiky dokázali naprogramovat vlastní program, roboty. Diferenciace vzdělávacích cílů spojená s rozdílnou náročností zadávaných úloh dle individuálních schopností žáků byla umožněna ve všech sledovaných hodinách. Vyučující kladli důraz na skutečnost, aby si žáci sami zvolili obtížnost zadaného úkolu.

Nízký počet žáků umožňoval pedagogům nejen zohlednit odlišné vzdělávací potřeby, ale i podpůrně uplatňovat individuální přístup k jednotlivým žákům. Výrazně tak napomohl přispět k efektivitě celého výchovně vzdělávacího procesu. Účelně byla využívána spolupráce s asistenty pedagoga ve všech třídách. To umožňovalo v průběhu vzdělávání efektivně organizovat práci ve skupinách a uplatňovat intenzivní individuální přístup.

V průběhu hospitací ve školní družině probíhaly odpočinkové činnosti, na které navazovaly řízené aktivity poskytující prostor pro rozvoj individuálních zájmů. Žáci byli cíleně vedeni k samostatnosti i spolupráci v menších skupinách. Do odpoledního programu bývá pravidelně zařazen pohyb ve venkovním prostředí podporující zdravý životní styl (návštěva školní zahrady, blízkého lesa, parku, procházka po obci).

Hodnocení výsledků vzdělávání

Vyhodnocování rozvoje úspěšnosti dětí je v mateřské škole velmi úspěšné. V rámci sledování a vyhodnocování průběžného individuálního rozvoje dětí je využíván evaluační a diagnostický nástroj PREDICT. Zákonní zástupci byli s hodnocením dítěte pomocí tohoto nástroje seznámeni. Nástroj umožňuje mateřské škole průběžně zaznamenávat a vyhodnocovat učební pokroky každého dítěte, respektive rozvoje jeho klíčových kompetencí. Odraz do praxe je velmi pozitivní. Vlastní pedagogická intervence je poskytována promyšleně a její vliv na cílený rozvoj dětí je vysoký.

Předcházení školní neúspěšnosti dětí při přesunu do vyššího stupně vzdělávání je v rámci povinné předškolní docházky věnována odpovídající pozornost. Během sledované výuky děti prokazovaly zpravidla přiměřené interaktivní dovednosti předcházející čtení, psaní, počítání. Vysokou úroveň vykazuje vyhodnocování účinnosti postupů ve vztahu k posunu jednotlivců, která probíhá za využití myšlenkových map a promítá se do portfolia každého dítěte.

Spolupráce mezi mateřskou a základní školou je dobře nastavena s cílem zajistit bezproblémový přechod od předškolního vzdělávání k povinné školní docházce. Přínosem je organizování programu Školička na nečisto. Děti se aktivně zapojují do výuky, navštěvují první třídu, seznamují se s učebnicemi, s prostředím i interaktivní tabulí.

Při posuzování výsledků žáků se škola vyhýbá vzájemnému porovnávání a soutěživosti. Škola každý rok organizuje akci: Výzva překonej sám sebe. Hlavní myšlenkou je neporovnávat se s druhým, ale zaměřit se na zlepšování svých výsledků.

Hodnocení vzdělávacích výsledků, chování a absence žáků probíhá průběžně v rámci každodenních kontaktů a jedenkrát týdně na metodických jednáních za účasti všech pedagogických pracovníků. Vyučující si sdílí dobrou praxi (vytváří si prezentace, které sdílí s ostatními pedagogy). Dále mezi sebou sdílí zkušenosti a fungující metody přístupu

k jednotlivým žákům. Kromě klasifikace žáků známkou vytvářejí učitelé slovní hodnocení, které respektuje individualitu žáka.

Ke zhodnocení vzdělávacích výsledků žáků dochází v průběhu školního roku na tzv. tripartitních schůzkách mezi zákonným zástupcem, žákem a učitelem. Zákonní zástupci jsou v dostatečné míře informováni o výsledcích vzdělávání v průběhu celého roku (např. elektronický systém, žákovské knížky, online hovory, otevřené vyučování všem). Součástí třídní dokumentace je také portfolio, které si žáci na schůzkách před zákonnými zástupci a učitelem sami hodnotí.

Škola využívá i možnosti objektivního srovnání podle jiných než interně nastavených pravidel hodnocení. Získala certifikát Pečujeme o vzdělání (za aktivní zjišťování výsledků vzdělávání v letech 2020–2023). Zjištěné výsledky vedení školy analyzuje a realizuje účinná rozsáhlá opatření. Ve spolupráci s plně organizovanou školou navštěvují žáci nadaní na matematiku nepovinně volitelný předmět matematiky v této škole. Ve stádiu příprav je pravidelná párová výuka českého jazyka za účasti pedagogické pracovnice z jiné školy.

System poskytování poradenských služeb v rámci školního poradenského pracoviště je funkční a odpovídá potřebám školy. Spočívá především ve včasném odhalení vzdělávacích obtíží či výukových problémů, chování žáků, volbě a uplatnění adekvátních postupů včetně následného vyhodnocování jejich účinnosti. Škola identifikuje žáky s rizikem školního neúspěchu, v případě potřeby pro ně vypracovává plány pedagogické podpory a realizuje doučování. Velmi přínosná je spolupráce externí speciální pedagožky, která spolu s ředitelkou školy poskytuje pedagogům informace k žákům se speciálními vzdělávacími potřebami a práci s nadanými žáky. Navštěvuje výuku, s žáky individuálně pracuje. Systematicky sleduje vývoj žáků ve výuce a v případě potřeby domlouvá odbornou spolupráci s dalšími externisty. Škola se zaměřuje i na podporu nadaných žáků. Navázala spolupráci se Základní školou v Humpolci, která pořádá kroužky pro tyto žáky. Dále je součástí krajské sítě Podpory nadání za malotřídní školy.

Nejvýznamnější spolupráce je s Městskou knihovnou v Humpolci. Dále škola rozvíjí činnost také v oblasti enviromentální výchovy. Efektivní spolupráci navázala s Lesy ČR. V rámci enviromentální výchovy škola každoročně organizuje v době letních prázdnin tři příměstské tábory. Škola v rámci tříd i celé organizace dává velký důraz na třídění odpadu. Pro širokou veřejnost škola nabízí možnost otevřeného vyučování všem, je otevřená pro inspiraci široké veřejnosti.

Pestrá nabídka aktivit školní družiny podporuje komplexní rozvoj žáků. Spolupráce školy a školní družiny je méně kvalitní, při práci s žáky není plynulá návaznost. Činnost žáků vychovatelky vyhodnocovaly průběžně a na základě analýzy jednotlivých aktivit, projevů a výtvorů žáků.

Závěry

Vývoj školy

- Došlo ke změně ve vedení školy, tým vedení byl rozšířen o zástupkyni ředitele.
- Škola zlepšila materiální a prostorové podmínky ve všech činnostech organizace.

Silné stránky

Mateřská škola

- Empatický přístup učitelek v mateřské škole vytvářející pro děti bezpečné a podpůrné prostředí, které podporuje jejich emocionální a sociální rozvoj. (2.2)
- Vysoká úroveň předškolního vzdělávání a kvalitní příprava dětí k přechodu na základní školu realizací projektu PREDICT. (4.1)
- Účelná podpora rozvoje samostatnosti dětí s pozitivními dopady na celkový rozvoj dětí i přípravu na budoucí fáze jejich života. (4.2)
- Pozitivní vliv spolupráce učitelek a asistentek pedagoga vedoucí k cílené podpoře dětí se speciálními vzdělávacími potřebami. (6.2)

Základní škola

- Pestré organizační formy a metody výuky. (4.1)
- Přátelská respektující atmosféra, vstřícná komunikace i empatický přístup pedagogů k žákům pozitivně ovlivňují průběh vzdělávání. (4.1)
- Efektivní vyhodnocování dosažení vzdělávacích cílů či práce žáků a vytváření vhodných příležitostí pro vzájemné hodnocení a sebehodnocení žáků. (4.2)
- Úspěšné využití digitální techniky při výuce umožňující rozvoj digitálních kompetencí žáků. (4.3)
- Časté využití diferenciací úkolů ve výuce. (6.1)
- Kvalitní spolupráce učitelů a asistentek pedagoga vedoucí k cílené podpoře žáků se speciálními vzdělávacími potřebami i ostatních žáků. (6.2)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Slabé stránky (oblasti ke zlepšení)

Mateřská škola

- Nevhodná organizace odpoledního odpočinku dětí. (4.3)

Základní škola

- Nedůsledné dodržování správných pracovních návyků, obzvláště u mladších žáků. (4.4)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Zlepšit organizaci odpoledního odpočinku dětí mateřské školy.
- Důsledně dodržovat správné pracovní návyky u žáků základní školy.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá ředitelce školy ve lhůtě do 30 dnů od marného uplynutí lhůty pro podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, resp. od doručení stanoviska k připomínkám, přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných inspekční činností. Tyto nedostatky jsou formulovány v části slabé stránky (oblasti ke zlepšení). Ve stejné lhůtě písemně informujte Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření, a to prostřednictvím datové schránky (g7zais9).

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Rozvojová koncepce ZŠ a MŠ Čejov 2022-2026
2. Plán práce, pedagogicko-organizační informace pro školní rok 2023/2024
3. Školní vzdělávací program pro základní školu, s platností od 1. 9. 2007, včetně sedmi dodatků
4. Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání Kamarádi, pojďte si hrát do přírody, včetně pěti dodatků
5. Školní vzdělávací program pro školní družinu, ze dne 1. 9. 2023
6. Zápisy z pedagogické rady, školní rok 2023/2024
7. Zápisy z porad vedení, školní rok 2023/2024
8. Třídní knihy, školní rok 2023/2024
9. Pedagogická diagnostika dětí
10. Dokumentace školního poradenského pracoviště
11. Dokumentace k žákům se speciálními vzdělávacími potřebami
12. Zápisy z provozních porad ZŠ a MŠ, školní rok 2023/2024
13. Plán kontrolní a hospitační činnosti 2023/2024
14. Hospitační záznamy, školní rok 2023/2024
15. Výroční zpráva o činnosti školy 2022/2023
16. Rozvrhy tříd, školní rok 2023/2024
17. Dokumentace školní družiny
18. Další vzdělávání pracovníků, s platností od 1. 9. 2022

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Mgr. Stanislav Pulkrab, školní inspektor, vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Eva Švihálková, školní inspektorka

Ing. Hana Vejvodová, kontrolní pracovnice

28. 3. 2024